

JAVNSTØÐA

Tað er ringt at viðgera okkara kynsmentan, tí vit hava lyndi til at tosa um kvinnuligir og mannligir leiklutir sum nakað náttúrligt. Tað er tað ikki – tað er mentan, og tað kann broytast, sigur Erika Hayfield

Oyra- merktur barsil til pápar

Um tað er nakað, sum stendir greitt eftir ráðstevnuna í Norðulandahúsinum, so er tað, at vit eiga at hava oyra-merktan barsil til pápar, sigur Erika Hayfield

Tað vísir seg, at tað einasta, sum riggar er oyra-merktur barsil. Hetta hongur saman við, at okkara mentan er so mikið bundin at sið-søguligari áskoðan á, hvat menn eiga at gera, og hvat kvinnur eiga at gera, at tað snøgt sagt er for ringt hjá monnum, at biðja um barsil, heldur Erika Hayfield.

- Pápar hava rætt til at vera saman við sínum børnum, og teir hava rætt til at fáa barsil. Kanningar vísa, at tað í stóran mun eru kvinnur, sum halda, at tað ikki ber til hjá monnum at vera á barsil, men menninir sjálvir halda ikki so nógvar forðringar vera, sigur Erika Hayfield. Hon heldur at íslenska skipanin, sum er triggir mánaðir oyra-merktir

til mammuna, triggir oyra-merktir til pápan og triggir at deila, er ein góð skipan.

- Vit vita, at tað er tað besta fyri barnið, tað skapar javnstøðu í heiminum og somuleiðis á arbeiðsmarknaðinum, so vit eiga at hyggja uppá, hvussu vit kunnu gera eina skipan, sum er liðilig nokk til at rigga, sigur Erika Hayfield.

Eitt líknandi uppskot var frammi í Danmark, men regerinin hjá Helle Thorning Schmidt gjørdi av ikki at gjøgnumføra tað við tí grundgeving, at vandi var fyri, at barnið misti tíð við foreldrunum. Um páparnir ikki taka oyra-merktu barsilin, fellur hann burtur, og so hevur mamman bert seks mánaðir eftir íslensku skipanini.

einari rúmligari ansingarskipan, sigur hon.

- Tú kanst sjálvsagt siga, at um tað er tað, sum folk ynskja, mugu tey sjálvi avgera tað. Vandur er bara fyri, at tað sær út sum eitt frívilligt val, men er tað ikki altíð í veruleikanum. Okkara kynsrollur á arbeiðsmarknaðinum og heima er bundið at

so sterkum siðsøguligum røtum, at ávís viðurskipti kennast náttúrlig. Kyn er ein sera sterkur partur av okkara samleika, og tað er lætt, at vit knýta ymisk viðurskiptið á tað kyn vit hava. Eitt nú, er tað fatanin, at tað er náttúrligt, at tað er kvinnan, sum tekur sær av børnunum.

Vit skulu tosa um kyn

og kjakast um, um okkara mentan kundi sæð annarleiðis út, sigur Erika Hayfield.

- Vit mugu sum samfelag tora at taka eina samtalu um, hvat kynsleiklutirnir eru, og at tær kunnu siggja øðrvísi út, enn tær gera í dag. Okkara kyn er primeri samleikin – tað vil siga, at okkara kyn ofta definerar,

hvussu vit siggja okkara leiklut. Men vit mugu taka eina samrøðu um kyn fyri at flyta nøkur ting, sigur Erika.

Í síðsta enda merkir manglandi javnstøðan á arbeiðsmarknaðinum, at vit hava eina framtíð, har ungar kvinnur ikki tíma at vera í Føroyum, og tað er ein trupulleiki, sum rakar øll.

kvinnur. Eitt nú hevur Heilsurøktarafelagið gjørt eina kanning, sum vísir, at fleiri av teirra limum ikki sleppa at arbeiða fulla tíð.

68 prosent av námsfrøðingum arbeiða niðursetta tíð, og eins og í øðrum umsorganarstørvum, er orsøkin ofta, at starvið er so hart mentalt og fysiskt, at eitt fulltíðarstarv er for strævið. Í hesum sambandi sigur Erika Hayfield:

- Tað vísir seg, at arbeiði við umsorgan og kanska serliga børnum er so krevjandi, at 40 tímar á sjálvari stovuni er for nóg.

Harafrtat vísa kanningar, at 40 % av námsfrøðingum fyrirreika seg uttanfyri arbeiðstíð, og vit eiga tí at gera eina meting av, hvussu eitt fulltíðarstarv innan fyri barnaansing skal vera sett saman.

marjun@sos.fo

51% av føroyskum kvinnum og 11% av monnum arbeiða niðursetta tíð.

Kelda: Manntal 2014

Arbeiða upp til 34 tímar um vikuna Bólkað eftir kyni og aldri

